

spreuk was herinnerd. De tekst, die we lazen, is overbekend: het slot van de *Phaedo*.

Plato geeft, naar men zich herinnert, in deze dialoog het verhaal van de laatste levensdag van Socrates: van de gesprekken over de onsterfelijkheid der ziel, die hij met zijn vrienden in de gevangenis voerde; en van zijn uiteinde. En hij vertelt uitvoerig, hoe tegen de avond de Elf, dat is de commissie aan wie de tenuitvoerlegging van doodvonnissen in Athene was opgedragen, Socrates komen aanzeggen, dat hij sterven moet. De oude wijsgeer bereidt zich dan in een vertrek naast zijn cel voor op de dood. Bij zijn vrienden teruggekomen – het is nu vlak voor zonsondergang, de tijd waarop de dag eindigt en het gif moet worden gedronken – neemt Socrates afscheid van de dienaar der Elf, die zijn gevangene hoogschat en die na een „Gij weet met welke boodschap ik kom – vaarwel en tracht het noodzakelijke zoo gelaten mogelijk te dragen” zich wenend afwendt.

Direct hierna staat de passage waarop ik doel. Socrates zegt daar tot zijn vriend Crito: „Maar welaan dan, o Crito, laten wij zijn verlangen doen en laat iemand het gif halen... En Crito zeide: Doch ik meen, o Socrates, dat de zon nog op de bergen is en nog niet onder. Bovendien weet ik, dat ook anderen zeer laat nadat het hun bevolen is het gif nemen... Doch maak volstrekt geen haast, want het is nog tijd. En Socrates sprak: Natuurlijk is het, o Crito, dat die anderen, welke gij noemt, dat doen; want zij denken daarmee winst te behalen; en óók natuurlijk is het, dat ik dat niet zal doen; want ik denk door een weinig later te drinken niets anders te winnen, dan dat ik mijzelf belachelijk maak door gierig te hangen aan het leven en te willen *sparen waar niets meer is*. Doch welaan, zeide hij, doe mijn zin en niet anders.” (*Phaedo* 116D, vertaling dr. P. C. Boutens, p. 87).

„Door te willen sparen waar niets meer is” – iets dichter bij de tekst: door te (willen) sparen, terwijl er niets meer in is. In de levensbeker n.l. De commentaren verwijzen voor de uitdrukking, die Socrates hier gebruikt, natuurlijk naar Hesiodus *Erga* 369, de Griekse versie, zoals we zagen, van Seneca's *SERA PARSIMONIA IN FUNDO*.

Hier stonden dan ineens voor mij Van Oldenbarnevelt en Socrates naast elkaar!